

slovenská branná moc, pod jejímž štítem již bojuje odbojné slovenské vojsko a slovenští partyzáni!

Legionáři, sokolští bojovníci, inteligenti, studenti, statečná česká mládež! Nynější hodina všem vám velí vzít do rukou zbraně a dáti se do boje.

Čeští státní zaměstnanci! Republice věrní čeští četníci a policisté, úředníci všech státních a samosprávných úřadů, zřizenci pošt a železnic, zaměstnanci českých průmyslových, obchodních a zemědělských podniků! Vypovězte plně poslušnost německým okupantům a zrádné háchovské vládě! Podporujte všemi způsoby a všemi prostředky ozbrojený národní boj!

Dělníci, rolníci, pracující lidé! Ve svaté národní válce za svobodu připadá lidovým silám rozhodující úloha. Semkněte se a mohutným bojovným hnutím vytvořte předpoklady pro úspěšné národní povstání!

Ustavujte dále Národní výbory jako orgány národního boje a jako orgány, které na osvobozeném území převezmou ve jménu národa a lidu do svých rukou státní svrchovanou moc, aby provedly všeobecnou mobilizaci pro vítězné dovršení československého osvobozovacího zápasu!

Lide český!

Rudá armáda prochází průsmyky Karpat a táhne na pomoc bojujícím Slováckům. Rudá armáda je zároveň na pochodu ke Krakovu a blíží se k Moravské bráně. Osvoboditelská sovětská vojska přicházejí na československé území, aby tu rozdrtila německé válečné síly a pomohla osvobodit všechny národy naší republiky, Slováky, Karpatské Ukrajince i Čechy. Po boku Rudé armády jde na pomoc bojující vlasti i naše československá zahraniční armáda, hrdinskou slávou ověčené šiky 1. čs. armádního sboru na území SSSR.

Čechové! Bratři a sestry! Nalézáme se v předvečer kýženého osvobození. Osud hitlerovského Německa je zpečetěn. Jsou sečteny i dny krvavé německé nadvlády v českých zemích. V boji vyvstává již vítězně Československá republika. Napněmež všechny síly k poslední bitvě, v níž bude vybojováno slavné československé vítězství!

Všichni do zbraně! A vzhůru do vítězného boje za svobodné, demokratické Československo!

Zd. Fierlinger, Kl. Gottwald, Fr. Hála, gen. Ant. Hasal-Nižborský, V. Kopecký, J. Krosnář, Boh. Laušman, Fr. Němec, Zd. Nejedlý, gen. H. Píka, R. Slánský, P. Svátý, gen. L. Svoboda, J. Šverma, Fr. Uhlíř, J. Valo, Boh. Vrbenský.

„Československé listy“, 1. 10. 1944, čís. 18, roč. II. — „Cesta ke Květnu“, dok. 59, Praha 1965.

1944, september 16. [Banská Bystrica.] — Osobitný rozkaz náčelníka štábu veliteľstva 1. čs. armády mjr. J. Nosku na zosilnenie obrany na severozápadnom úseku povstaleckého frontu.

Vec: Osobitný rozkaz pre 4. a 5. skupinu (ako dodatočné potvrdenie ústnych rozkazov).

T a j n é

- I. Tlak z Priedvidze smerom na Nem. Pravno trvá.
- II. Priestor južne Nem. Pravna drží skupina kpt. Gondu v sile zosilenej roty.

III. Túto skupinu (kpt. Gondu) zosilujem dňa 16. sept. 1944 o jednu rotu (z Budče) od skupiny 3 a nariaďujem jej prehradiť smer: Nem. Pravno—Slov. Pravno.

Do priestoru Kláštor p/Z. presunie sa behom noci skupina kpt. Šleiharta a prehradí smer:

1. Vricko—Gajdel—Kláštor p/Zn.,

2. Frivald—Kláštor p/Zn.

Skupina kpt. Gondu (Nem. Pravno) a kpt. Šleiharta podriaďuje sa dňom 16. sept. 1944 od 04,00 hod. skupine 5.

Dostane: Skupina 4, 5, letecká skupina.

Z rozkazu:
náčelník štábu VČSA:
mjr. gšt. Július Nosko.
mjr. Nosko

VHA Praha. DO, Slovenské povstání, kart. 104. Prílohy k vojnovému denníku 16. 9. 1944. Originál. Strojopisný prepis. — Číslo: 25 114 Taj./3. oddel. 1944.

298

1944, september 17¹. [Berlín.] — Ďalekopis ríšskeho vodcu SS H. Himmlera štátnemu ministrovi K. H. Frankovi v Prahe s podráždenou reakciou na Frankom inšpirovaný prípis K. Henleina M. Bormannovi.

Tajné, šifrované!

U ríšskeho vedúceho Bormanna nachádzam list od župného vedúceho Konráda Henleina, v ktorom pohnutým tónom žiada spoločnú návštevu s Vami u vodcu kvôli situácii na Slovensku.^{1a} Opakujem to, čo som povedal v svojom predchádzajúcom ďalekopise. Keby ešte aj župný vedúci z horného Bavorska alebo západného Fríska písal Vami inšpirované listy v tejto veci, ani tak sa počet rôť, ktoré nasadíme na Slovensko, ani o jednu nezväčší.

Situácia je známa. V našich rukách je Bratislava, Považie, Ponitrie, Žilina a Ružomberok. Dopravné spoje držíme my. Útok proti červeným strediskám na strednom Slovensku postupuje zo dňa na deň. Bezpečnostná polícia na Morave je zosilnená, aby zabránila vytváraniu bánd z protestantsko-husitských dedín v nemeckom ochrannom pásme a ich zničila. A to treba presadiť.²

Smiem prosieť, aby som v otázke Slovenska, ak sa nevyskytnú nijaké nové, mne neznáme hľadiská, bol ušetrený ďalších listov.

Heil Hitler!

Váš H. Himmler v. r.

Ríšsky vodca SS a šéf nemeckej polície.

SÚA Praha. S 110-12-145/5. Originál ďalekopisného záznamu. (Z nemčiny preložila HT.) — J. Tesař, „Dokumenty ke vztahu mezi Slovenským národním povstáním a českými zeměmi“. „Historie a vojenství“, 1964, příloha k čís. 3, s. 128.

¹ Ďalekopis odoslaný 23,50 prišiel do Prahy 18. 9. 0,05 hod. V záhlaví Frankova parafa s dátumom 18. 9.

^{1a} Viď dokument čís. 294.

² V orig.: „Und nun muss die Angelegenheit durchgestanden werden.“